

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček, rač. št. 11.409

Preobljudenost

Menda ni še nobeno zgodovinsko razdobje zabeležilo toliko bobnečih gesel in fraz ali bolje potvar in laži kakor jih moremo zabeležiti danes. Tudi je res, da so parade vsaj trenutno učinkovite. Mnoštvo je neizšolano in naivno, zbegano in nezadovoljno ter odklanja dejanski položaj, zato velikim besedam rado veruje, v globoki želji, da bi se sprožilo nekaj novega, pa bilo kar — in kakorkoli. Zato, pravimo, take fraze zaležejo, zlasti ker so natančno preračunane za politični in ljudski forum.

Med argumenti, ki naj bi uspešno utirali pot političnim težnjam in izvojevale namišljeno prirodno pravo, je preobljudenost. Dovolj, da ugotoviš, da je tukaj in tukaj n. pr. 120 ljudi na km², tam in tam pa komaj 35, in imaš račun o obljudenosti.

O obljudenosti! Nikakor pa ne moreš s tem dokazati preobljudenosti. Saj pravi narod: Skleđa se od sklede razlikuje bolj po tem, kar je v njej, ko pa po svoji prokrat več ljudi kot na deželi, a vendar ne krat več ljudi kod na deželi, a vendar ne moremo trditi o kaki preobljudenosti. Zakaj ne? Enostavno ne zato, ker gostota prebivalstva ni merilo preobljudenosti.

Preobljudenost pomeni preveč ljudi na določenem prostoru, kar ogroža njih eksistenčno možnost ali njih biološki razvoj. To pa je zelo relativna zadeva, ki je ne moremo objasniti le z razmerjem števila ljudi in prostora. Industrijske dežele so znane kot bolj obljudene kakor agrarne, ker tod ne prehranjuje dotičnega prebivalstva ondotna zemlja, ampak industrijski delovni proces, oziroma ves tržni svet. Če je na km² puste zemeljske površine le 30 ljudi, a na tolikem prostoru mesta 20.000, moremo v danih razmerah govoriti o večji preobljudenosti v prvem ko pa v drugem primeru.

Preobljudenost je torej skrajna meja možnosti preživljanja. V tem pogledu je najboljši kazalec statistika, katera postavi nekatere države s trditvami in teorijami o preobljudenosti v pravo in resnično luč.

Za življenjski standard po sedanjih pojmih je treba vsakemu človeku, v številni otroke, najmanj 1 ha rodovitne zemlje. Statistika pa pravi, da pride na prebivalca: v Nemčiji 2,8 ha, v Franciji 2,12, na Češkoslov. 1,38, v Italiji (brez kolonij) 1,12, na Madžarskem 1,83, na Poljskem 1,31, v Bolgariji 0,93, v Jugoslaviji 1,18 (12 milijonov ali 80% vseh prebivalcev na 14.150.000 ha).

V Sloveniji odpade na vsakega prebiv. le 1,14 ha.

Naša država in Bolgarija, torej dve izrazito kmetijski državi, imata največje pomanjkanje poljedelske zemlje, mnogo večje od onega industrijskih držav, ki tako tožijo o »narodu brez prostora«, kar bi resnično veljalo za nas, kjer smo doslej skrajno mero gostote. Na 16.000 km² je 145.000 kmetijskih obratov. Nad 50.000 je posestev izpod 2 ha zemlje, 20.000 pa celo izpod 1/2 ha. To pomeni, da ima 80.000 družin komaj 130.000 ha, kar predstavlja v najboljšem slučaju kruha za 130.000, dočim jih živi na tej površini 360.000 (4 1/2 na družino). Okrog 1/3 posestev s 5—8 ha niso še trdne kmetije in ne nudijo dovoljne sigurnosti. V njih je prav taka skrb za obstanek kot v onih kočah s pol ha zemlje, ki so ležišča našega proletariata, bega z grude v domača mesta, v tujino.

Taka so dejstva, taka resničnost, ki nas potiska v najslabše socialne razmere in na konico strpnosti. Ta resničnost je naš sicer še mrtvi, a največji problem, ki ga

Vlada kneza Konoya se umakne vladi „sprave s Kitajci“

JAPONSKE FINANCE IZCRPANE. — TOKIJSKI LISTI PRIPOROČAJO VLADI PREUSMERITEV ZUNANJE POLITIKE. — ADMIRAL HAŠEGAVA ODPOKLICAN. — POSREDOVANJE ANGLIJE IN FRANCIJE.

TOKIO, 27. aprila. Japonski politični in gospodarski krogi vse bolj uvidevajo, da bi utegnula vojna s Kitajsko imeti spričo sedanjih okoliščin usoden konec. Japonske finance so izčrpane in bi se mogli visoki vojni stroški kriti le z brezobzirnimi davščinami. K temu se je še priključilo pomanjkanje na surovinah v japonski vojni industriji. To pomanjkanje ima svoje vzroke na eni strani v bojkotnih ukrepih inozemskih držav, na drugi strani pa v pomanjkanju deviz na Japonskem. Zastoj na kitajskem bojišču, številne izgube ter umiki japonskih čet vzbujajo malodušje. Japonski tisk priporoča vladi, da preusmeri zunanjo politiko. To zahtevo izražajo vsi današnji tokijski listi. Tako piše »Hokki Shinbun«, da naj vlada svojo politiko preusmeri tako, da

bo v skladu z interesi tudi drugih vele-sil. V tokijskih krogih pričakujejo, da bodo 1. maja velike spremembe v japonski vladi. Vlada kneza Konoya se bo umaknila vladi »sprave s Kitajsko«. Kot predpriprava k temu koraku se smatra odpoklic admirala Hašegave ter operacijskih šefov na kitajskem bojišču. Novi poveljniki naj z novo taktiko ustvarijo predpogoje za premirje, ki mu naj sledi poznejše sprava med Kitajsko in Japonsko.

LONDON, 27. aprila. Današnji listi poročajo da se bodo francoski in angleški državniiki ob priliki svojih londonskih govorov pečali tudi z vprašanji Daljnega vzhoda. Obstojta možnost posredovanja zapadnih sil v kitajsko-japonskem konfliktu.

Ugodne trgovinske pogodbe zapadnih sil z državami Male antante

LONDON, 27. aprila. V okviru londonskih francosko angleških razgovorov napoveduje londonski tisk, da se bo v okviru teh razgovorov proučilo tudi vprašanje učinkovite gospodarske podpore državam Male antante v obliki ugodnih trgovinskih pogodb Francije in Anglije s Češkoslovaško, Jugoslavijo in Romunijo.

Million Angležev v službi obrambe pred zračnimi napadi

LONDON, 27. aprila. V notranjem ministrstvu se je pričela konferenca notranjega ministra, šefa britanskega letalstva ter predsednikov 2000 britanskih občin. Na konferenci so sklenili, da se obrambni

ukrepi pred zračnimi napadi pospešijo v toliko, da se še v teku tega leta omogoči povečanje sodelavcev prostovoljcev pri zračni obrambi od 40.000 na milijon oseb.

Nova os: Helsinki-Varšava-Bukarešta

VARŠAVA, 27. aprila. V tujakšnih krogih je ogromno zanimanje za razgovore britanskih in francoskih državnikov v Londonu. V odločilnih krogih naglašajo, da je danes na vzhodu Evrope položaj tak, da je brez Poljske, ki šteje preko 34 milijonov ljudi, vpostavitev evropskega ravnotežja nemogoča. Poljska nima sicer

nobenega interesa na morebitnem paktu petih, saj je najbolj zavarovana, če osnuje zvezo od Finske do Črnega morja in ustvari os Helsinki-Varšava-Bukarešta, tako da bi imeli v Evropi tri osi: Pariz-London, Rim-Berlin in Baltik-Črno morje.

Ali je mogoč letalski napad iz Evrope na USA?

NEWYORK, 27. aprila. Od 1. do 20. maja bodo ob atlantski obali doslej največji letalski manevri Združenih držav ameriških. Manevri se bodo vršili od Baltimora pa do Newyorka in bo sodelovalo okoli 500 letal. Naloga teh manevrov je, odbiti zračni ali pomorski napad na

vzhodno obal USA od strani kakšne evropske države. Ta naloga je zbudila največje zanimanje v ameriški javnosti, ki se sprašuje, katera bi mogla biti nevarnost, ki preti Ameriki iz Evrope in katera država bi bila, ki bi lahko Ameriko napadla s te strani.

Bliža se konec londonskemu odboru

LONDON, 27. aprila. »Daily Telegraph« napoveduje v senzacionalni obliki verjetni konec odbora za nevmešavanje in za sistem ukinitve kopnega in pomorskega nadzorstva v Španiji. List se peča z včerajšnjo sejo odbora, na kateri je tajnik tega odbora stavil članom ultimatum, da plačajo do 30. aprila zaostale zneske 80.000 funtov, ker sicer odbor ne bo mogel delovati. Ob zaključku ugotavlja »Daily Telegraph«, da ni verjetno, da bi odbor mogel zbrati vsoto dveh milijonov funtov, ki je potrebna za prevoz prostovoljcev iz Španije.

more rešiti samo širokopotezno globoko zasnovano načrtno gospodarstvo s socialno smotnostjo, kjer pride vsako delo do odgovarjajoče nagrade. Vsako odlašanje tega dan na dan bolj delikatnega

vprašanja je voda na mlin teoriji o povzrojeni preobljudenosti.

Bomo li zmožni uvaževati to resničnost in kdaj?

Pabecki

2595 milijonov din

»Del. politika« poroča v št. 34: »2595 milijonov dinarjev depozitov in denarni nedoletnih se je nabralo v državni hipotekarni banki. Kakor znano, javne ustanove ne smejo nalagati svojega denarja v drugih zavodih kot v Državni hipotekarni banki v Beogradu. Tja mora tudi ves denar, ki ga kdo založi pri javnih ustanovah (depoziti), denar nedoletnih iz naslova zapuščin itd. Tega denarja se je zbralo doslej v Beogradu 2595 milijonov dinarjev; v tej svoti je gotovo znatno udeležena Slovenija in naše hranilnice bi bile vesele, ako bi lahko s tem denarjem razpolagale. Državna hipotekarna banka pa bo sedaj ta sredstva najbrž porabila za naložbo v obveznicah 4 milijardnega državnega investicijskega posojila. Ker se bo posojilo obrestovalo po 6 odstotkov, banka pa najbrž plačuje vložnikom precej nižje obresti, bo lepo zaslužila. Pri banki pa ni udeležena samo država, ampak tudi bogati privatniki, ki posedujejo znatne pakete akcij.«

Razmejitev

Pri zadnjih komasacijah se je občina Štrigova razdelila v občino Štrigova in Razkrižje. Po volitvah 27. marca sta se obe občini razdelili tudi z inventarjem ter z aktivno in pasivo. Trebalo pa je še razmejitev obeh občin. Ta razdelitev naj bi bila 19. aprila, ter naj bi ji prisostvovali člani uprave obeh občin, zastopnik sreza ter zastopnik katastrske uprave. Za to so izvedeli tudi občani, ki jim ni po volji, da so odcepljeni od štrigovske občine ter pripojeni k razkriški, kjer bodo mnogo večje doklade kakor v Štrigovi. Na kraju, kjer bi morala biti razmejitev, se je zbralo okoli 200 ljudi, med katerimi je bilo preko dve tretjini žensk. Tako zbrani narod je hotel zastopnike oblasti zaprositi, da ostanejo v štrigovski občini, kjer so bili doslej. Komisije pa ni bilo od nikoder, ker je zvedela, da se je na omenjenem mestu zbralo toliko ljudi, ki so se pa nato mirno razšli ter čakajo novega datuma razmejitve.

Češkoslovaška

»Češkoslovaška je čujvarica demokracije v srednji Evropi. Ona je morda najpametnejše upravljana država na svetu, ker stoji na zdravih temeljih, postavljenih od pok. predsednika Masaryka. Obstoj Češkoslovaške je obenem jamstvo, da ideali humanosti v tem delu Evrope ne bodo izginili: propast Češkoslovaške bi bila katastrofa za človeštvo! — R. M. Smyllie v »Irish Times«.

Vse življenje bi bilo olajšano...

»Trg. list« poroča v št. 45: »Razumljivo je sicer stremenje odločujočih činiteljev, če skušajo z novimi železniškimi programi dokazati svoje prizadevanje, da se čim več dela in da se z javnimi deli zaposli čim več ljudi. Toda na drugi strani ni prav nobenega dvoma, da bi n. pr. pocenitev življenja zagotovila odločujočim činiteljem še večjo hvaležnost volivcev. Če bi se n. pr. presežek železniških dohodkov uporabil namesto za problematične nove železnice raje za znižanje trošarine na sladkor, da ne bi bili mi v tem pogledu takoj za Italijo najdražja dežela na svetu, bi najširši sloji hvalili tiste, ki so pocenili ta važni predmet ljudske prehrane. Vse življenje bi bilo olajšano, s tem pa bi tudi oživel poslovno življenje, ki danes trpi predvsem zato, ker morajo ljudje skoraj ves zaslužek po-

Gospodarske beležke

Bilanca falske elektrarne. Včeraj smo poročali, da izkazuje elektrarna Fala din 25.000 izgube. Pri tem se nam je vrnila neljuba pomoč, ker znašajo glasom bilance na kapital od 31.800.000 švicarskih frankov obresti 11.074.000 dinarjev.

Cena naši pšenici gre kvišku. Kakor smo že poročali je Prizad pred 14 dnevi znižal oficijelno nakupno ceno za pšenico na 160 din za metrski stot, kar pa je ostalo docela brez vpliva na tržišče, kajti cena je tudi po tem znižanju še nadalje naraščala. Vsi znaki kažejo, da je bil naš pridelek pšenice lani manjši nego naša oficijelna cenitev in da so naše rezerve v pšenici le še minimalne. Včeraj je na novosadski borzi dosegla cena pšenici 200 din za 100 kg nasproti 180 din v začetku meseca. Pravijo, da je prišlo do zvišanja cen pšenici radi tega, ker je Prizad izvažal prevelike količine pšenice.

Na torkov živinski sejem dne 26. t. m. v Mariboru so prignali: 2 konja, 8 bikov, 116 volov, 323 krav in 9 telet, skupno 458 glav živine. Povprečne prodajne cene so bile: debeli voli od 4.25—5.50 za kg. žive teže, poldebili voli 3.75—4.25, plemenski voli 4.50—6, biki za klanje 3.50—4.75, klavne krave debele 4—4.90, plemenske krave 4—5.25, krave za klobasarje 2.50 do 3.25, molzne krave 3.75—5, breje krave 3.50—4, mlada živina 4.50—6, teleta 5.50—7.50 za kg. Prodanih je bilo 207 komadov. Mesne cene: volovsko meso I. vrste 10 do 12 din za kg, volovsko meso II. vrste 8—12, meso bikov krav in telic 6—12, telečje meso I. vrste 10 do 14, telečje meso II. vrste 8—10, svinjsko meso sveže od 10—14 din za kg.

Konoplja važen izvozni pridelek. V srednjem delu naše države v Banatu, Bački in Vojvodini se tamošnji kmetje mnogo pečajo s proizvodnjo konoplje, in je produkcija konoplje dosegla lani okoli 5000 vagonov. Glavni odjemalec naše konoplje je bila Nemčija, ki je lani kupila od nas 16.803 ton konoplje v vrednosti 113 milijona din. V prvem tromesečju je Nemčija kupila od nas za 2 in pol milijona dinarjev konoplje in pričakujejo, da bo Nemčija po priključitvi Avstrije kupila od nas 60% produkcije. Za našo konopljo je veliko zanimanje tudi v Angliji, v najnovšem času pa se pojavlja kot kupec tudi Romunija. Zaloge konoplje v Jugoslaviji znašajo od 8 do 9000 ton in računajo, da bo ta količina v kratkem prodana, tako da bomo pričakovali nove žetve brez zaloge.

Dragoceno priznanje

»Branik« poroča v št. 11a: »Na Jesenicah izhaja list »Na mejah«, ki je glasilo tamkajšnjih katoliško orientiranih ljudi. V svoji zadnji številki se bavi na uvodnem mestu z anšlusom in pravi: »Če s kulturnega stališča gledamo na katolicizem bivše Avstrije, je treba priznati, da je bil avstrijski katolicizem bivše Avstrije premalo katoliški po vsebini, pa preveč po zunanem videzu. Katolicizmu bivše Avstrije je Previdnost določila, da gre sam skozi trpljenje v svojo notranjo rast in da v sebi poglobljen podpre katolicizem Nemčije, ki ga brez dvoma čaka naloga, da v bodočnosti pokaže življenjske sile katolištva.« Dragoceno spoznanje. Pred kratkim smo poročali o kongresu duhovnih vodij delavstva v Avstriji in kot vidimo, so tudi jeseniški duhovni vodje spoznali, kam vodi tisto katolištvo, ki ima samo zunanji videz, na znotraj pa se vzdržuje s sredstvi, ki misije katolicizma niso dostojna. Avstrijski so gotovo pretežno verni ljudje, so pa politiko svojih bivših šefov, ki so dajali svojemu delu samo zunanji videz katolicizma, nedvomno in soglasno obsodili, ko so se vsi do zadnjega izrekli za Hitlerjevo tezo: prvo narod, potem vse drugo.«

Sokolske vesti

„Eksperiment dr. Celestina“ na tezenskem sokolskem odru

Sokolsko društvo Tezno se prav živahno in uspešno udejstvuje v dramatičnem delu. Vzgojilo si je že lepo število igralcev, pa tudi hvaležno publiko, ki polni gledališko dvorano ob vsaki priliki. Vedno sijajen obisk dokazuje, da ceni prebivalstvo požrtvovalnost bratov in sester, ki se ne ustrašijo ogromnega dela, truda in napora.

V nedeljo je ta marljiva igralska družina odigrala krstno predstavo »Eksperiment dr. Celestina«, fantastično igro v petih slikah. Srečen ansambl, ki se lahko ponaša s pisateljem, režiserjem in igralcem v eni osebi, t. j. z br. Reboljem! Br. Rebolj, steber tezenskega sokolskega odra, je spisal že več iger, ki jih je

občinstvo z užitkom sprejelo.

Zadnja njegova, v nedeljo vprizorjena igra je s svojo nenavadno, fantastično vsebino (iz časa 2000. leta) prav prijetna izprememba v repertoarju. Kakor bi čital — gledal Jules Vernejev roman! Mrtveci oživljajo radi injekcij!

Gledalcem bo ostal v spominu posebno močan, izrazit lik primarija dr. Celestina, ki ga je podal br. Cotič z občudovanja vrednim življenjem. Istotako imenitno je rešil svojo težko vlogo »mrtvega človeka« — pisatelj, režiser br. Rebolj.

Uprava mu je poklonila v spomin lep venec, ki ga bo prijetno spominjal na njegove uspehe in ga bodril k nadaljnjemu požrtvovalnemu delu.

Okna v svet

Oton Habsburški, duhovniki in Židje

Habsburžani so degenerirani, ker so stopili v rodbinske stike z židovsko rodbino Pierleone

Agencija Havas poroča iz Berlina, da nadaljuje nemški tisk z napadi na nadvojvodo Otona Habsburškega »Organ SS« »Das schwarze Korps« napada veliko kneginjo Teodoro Sachsen Weimarsko, ker ni hotela dati 25.000 mark za strankino volilno propagando. Omenjeni list spravlja to v zvezo s slučajem Otona Habsburškega in onih 358 duhovnikov, ki so prispeli iz Rima ter glasovali na nemški ladji Gaeti proti voditelju nemškega naroda. Ti ljudje so, tako piše ta

list, še samo formalno Nemci.

Na drugi strani pa objavlja »Stürmer«, protižidovski organ Julija Streicherja, članek pod naslovom »Habsburžani in Židje«, v katerem se naglašja, da so vse dinastije ter plemiške rodbine degenerirale ter izumrle, ker so se »bastardizirale« z židovsko krvjo. List obtožuje Habsburžane, da so ob vzniku srednjega veka stopili v rodbinske zveze z židovsko rodbino Pierleone, ki je stanovala v rimskem getu.

Čiščenje dunajskih nočnih lokalov

„Femina“ v upravi komisarijev

DUNAJ, 27. aprila. Mlad mož v narodno socialistični uniformi se je pojavil te dni tik pred polnočjo v prostorih znane dunajskega kabareta »Femina« in je prekinil predstavo. Sporočil je občinstvu, med katerimi je bilo več inozemcev, da se s trenutkom njegovega prihoda smatra »Femina« kot židovsko podjetje, ker se je lastnik branil, da bi prodajal po ponudnih cenah. Radi tega so bili po odredbi pokrajinskega vodje Burekla po-

stavljene posebni komisariji, ki bodo vodili podjetje. Židovski lastnik je moral arijske nameščence in umetnike odškodovati za dva dni, ko je bilo podjetje zaprto v svrhu priprav za novo ureditev »Femine«. Komaj so natakariji razumeli, kaj to pomeni, ko so gostje že zapuščali lokal, da so komaj mogli kasirati. Slični prizori so se pripetili tudi v dveh drugih znanih dunajskih kabareti.

Slavanska obzacija

Svet naj ve, da ni krivda na strani ČSR

PARIZ, 27. aprila. »Petit Parisien« objavlja zanimivo izjavo češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Krofte. V tej izjavi pravi: »Nimamo nobenega namena, da bi vodili kakršnokoli protinemško politiko. Nasprotno je naš namen, da dosežemo konstruktivno sodelovanje z Nemčijo, prav tako kakor z Italijo, Malo antanto, Madžarsko, Francijo in Anglijo.

LONDON, 27. aprila. Tukajšnji listi priznavajo v polni meri češkoslovaški vladi iskreno prizadevanje za sporazum z Nemci. Napovedujejo, da bo ob priliki londonskega sestanka francoskih ter angleških državnikov tudi ta zadeva predmet podrobnega proučevanja. Nekateri listi pišejo, da so Henleinove zahteve londonske kroge tem bolj presenetile, ker

je Henlein ob priliki svojega nedavnega obiska v Londonu zatrjeval, da nima nič skupnega z narodnim socializmom in da mu gre samo za ureditev položaja nemške narodne manjšine v okviru ČSR.

PRAGA, 27. aprila. Ves češkoslovaški tisk odgovarja tudi danes na Henleinove zahteve z odločnim »Ne«. »Lidove noviny« pišejo: Totalitarnemu svetovnemu nazoru v naši državi ni mesta. Radi tega bomo napravili s Češkoslovaško svetovno vprašanje z vsemi posledicami. To se pravi: Delajmo vestno in pošteno za modus vivendi z Nemčijo ter predložimo rezultat tega svetovni javnosti, ki se naj sama prepriča, da ni krivda na naši strani.

Razne vesti

Kraljeva zahvala. Za velikonočne praznike so razne osebe in ustanove doma in na tujem poslale čestitke Nj. Vel. kralju in drugim članom kraljevskega doma. Pisarna Nj. Vel. kralja sporoča po najvišjem nalogu toplo zahvalo posameznikom in ustanovam za poslane čestitke ter vsem tistim, ki so se ob tej priliki vpisali v dvorno knjigo.

Umrl je general Živko Pavlovič. V Beogradu je preminil včeraj popoldne slavni srbski vojskovodja in član beograjske znanstvene akademije vpokojeni general Živko Pavlovič. V povestnici na-

še vojske bo zapisano njegovo ime z zlatimi pismenkami.

Za prezidenta estonske republike je bil izvoljen pri nedeljskih volitvah Konstantin Paets.

Starhemberg se je pobotal z narodnim socializmom. Bivši vodja avstrijskih hajmverovcev knez Starhemberg se je javno priznal k narodnemu socializmu. Napisal je Hitlerju pismo, v katerem se odpoveduje dr. Schuschnigg. S tem mu je omogočena vrnitev v Avstrijo. Tudi bivši avstrijski zunanji minister dr. Guido Schmidt se je pobotal z narodnim socializmom in mu bodo na Dunaju podelili neko vodilno mesto v industriji.

Kulturne beležke

»Radnička zaščita«. Izšla je št. 3 te znane socialno politične revije, ki obsega sledeče zanimive članke: Dr. Joža Bohunjec, Okoli kritike in popularnosti delavskega zavarovanja. Gjuro Grčević, O šu 48 ZOR. Dr. Vladimir Serdar. Vpliv gospodarskega razvoja v zadnjih letih na zaposlitev delavstva. Dr. Branko Kesič. Važnost in metode v preprečevanju poslovnih nezdod. Razen tega vsebuje novoizšla številka še celo vrsto člankov iz prakse delavskega zavarovanja, sodne prakse, zdravstva, zdravstvene službe ter beležke o raznih socialno političnih vprašanjih.

Ptijske novice

Gori!... Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je na posestvu župana Jakoba Tumpeja izbruhnil ogenj, ki je z bliskovito naglico zajel stanovanjsko in gospodarsko poslopje. Domačini, ki so prihiteli na pomoč, so se morali omejiti samo na lokalizacijo požara, ker je bila nevarnost, da se ogenj razširi tudi na sosednja poslopja. Domačija je postala žrtev ognjenega elementa in trpi Tumpej precejšnjo škodo. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen.

Nesreča nikdar ne počiva. V Gomilcih je 9letni M. Gruden strmoglavil z lestve tako nesrečno, da si je pri tem težje poškodoval obe roki. V Maclju pa se je pri streljanju ponesrečil Avgust Arčec, ki si je hudo poškodoval levo roko.

Na koso se je nabodel. V Gomilcih se je v času, ko se je spravljal spat, spodrsnilo uslužbencu Martinu Brummu tako nesrečno, da je treščil z lestve na stroj za rezanje slame. Pri padcu je zadobil težje poškodbe po hrbtu in levi roki.

V objemu zemeljskih plasti. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju zaposleni 29letni France Drevenšek je bil zaposlen v neki tamošnji gramoznici. Nenadno so se sesule nanj gramozne in zemeljske plasti, tako da so ga le s težavo rešili iz tega neprijetnega oklepa.

Iz Dravske doline

Deutsches Volksblatt je prinesel dopis, v katerem skuša dokazati, da naše poročilo o nemški lojalnosti ni resnično. Poglejte razglase o rubežih in davčnih zaostankih, pa boste lahko sodili. Pika.

Velika tatvina. Na Snobejevem posestvu nad Vuhredom stanuje upravitelj posestva Ledinek Franc s svojo družino. Svoje prihranke v iznosu 8000 din je imel shranjene pod slamnjačo. V petek sta se zglasila dva brezposelna, ki sta morala na vsak način vedeti, kje skriva Ledinek denar, kajti v trenutku, ko je šla žena v klet po sadijca, sta izmaknila denar, se najedla in napila ter odšla. Žena je po njenem odhodu takoj pogledala pod slamnjačo in ugotovila, da so izginili ti-sočaki. Orožniki vršijo poizvedbe.

Za velikonočne praznike je prišlo več gostov od onstran meje k nam, pa se niso mogli načuditi; kako je pri nas življenje po ceni in so hvalili razne dobrrote, ki jih tam preko Koziaka ni v takem izobilju.

Redek primer revščine. Komaj 14 letna Antonija Pongračeva iz Bistriškega jarka se je na cesti proti Gortini, zvjajala v smrtnih krčih. Otrok je služil v Avstriji pri nekem kmetu, ki ji pa ni dal niti hrane. Otrok je prosjačil tod okrog in se je radi izčrpanosti večkrat onesvestil. Sedaj je pri dobrih ljudeh.

Kulturne novice. V zadnjem času so bile v vseh krajih Dravske doline važne kulturne prireditve. Tako je šolska deca na Muti vprizorila igro: »Dve Marički«, v Marenbergu je obrtna šola vprizorila igro: »Vdova Rošlinka«, marenberški Sokol pripravlja »Desetega brata« na prostem.

Trgovec, ki vedno misli na reklamo. Vlomilce so v trgovini presenetili. Pred sodiščem je bil nato trgovec zaslišan. — Sodnik: »Ali so vlomilci dosti pokradli?« — Trgovec: »Vse je ostalo nedotaknjeno.« — Sodnik: »So pač bili v svojem poslu zmoteni.« — Trgovec: »Mislim, da ne. Toda ko so videli naše cene, so si skoro gotovo mislili: Tu itak dobimo vse zastoni.«

Beg iz ruskega ujetništva

(Po svojih doživljajih napisal: J. Petré.)

Po dvaintridesetdnevem potovanju sem dosegel zadnji snežnik. Pred menoj se je odprl nižji svet, sicer še vedno gorat, a vsaj zelen. Zdelo se mi je, da vidim v daljavi tudi vasi. Zato sem moral ubirati varnejše poti. A vse to mi ni kratilo dobre volje, ki me je vsega prevzemala, zakaj potovanje je postajalo prijetnejše. Še malo naporov in že sem stopil na prijaznejša tla. Kmalu sem zagledal čredo ovac. Mikalo me je, da poiščem ovčarja, a skušnjava ni bila prehuda. V velikem loku sem je obšel. Saj pa tudi ni bilo sile. Želv je bilo toliko, da sem si jih mogel po mili volji privoščiti.

Odslej sem pogosto srečaval naselbine, pa sem se jih izogibal. Nekega dne sem na lepem pogrešal pitno vodo. Koder koli sem naletel na mlako ali izvirek, povsod je bila voda močno slana in neuzitna.

Tudi želv nisem več našel. Htel sem naprej po beli ravnini, da pridem zopet v hribe. Hribi so bili obljudeni. Pod njimi redka polja. Odslej sem se držal le višin.

Za seboj sem imel že enainštirideset dni potovanja. Drugega dne zarana korakam po širni planjavi. Zdaenci zagledam daleč pod seboj veliko reko, blestečo se v jutranjih sončnih žarkih. Krasen pogled, a še krasnejši občutek, da je to dolgo pričakovana reka Amu Darja, ki tvori rusko-avganistansko mejo. Če to vodo srečno prebodem, bom za vselej rešen ruskega ujetništva.

Po dolini teče buharska železnica. Hrib, po katerem sem hodil, se polagoma zavija in znižuje proti reki. Pot je postajala nevarna, najbrž bom moral zopet potovati ponoči. Na sebi sem imel še vedno kirgiški plašč in rusko čepico. Umazan in kosmat kakor sem bil, nisem bil več niti malo podoben Evropejcu.

Medtem sem prišel nad železniški predor. Sedel sem na kamen, da bi od tod opazoval ljudi, ki so delali spodaj na prosti. Bili so vojni ujetniki, vsekakor naši. Ob hribu je bilo prislonjenih kakih deset barak. Ljudje so hodili med njimi. Že sem hotel obleči vojaško obleko, ki sem jo nosil s seboj, da pogledam, če je kaj znanecv med njimi. A že sem se tudi premislil.

Počakal sem trde noči. Previdno sem se splazil navzdol k reki. Takrat pa sem hitro zmetal obleko raz sebe ter jo zbasal v nahrbtnik. Brez pomisleka sem se spustil v valove. Voda me je naglo nesla od brega. Kmalu pa mi je postajalo plavanje težavno. Boriti sem se moral z deročimi valovi. Moči so me jele zapuščati. Skušal sem se prevrniti na hrbet, toda voda me je zasukala in za trenutek sem izginil v valovih. Če sem se hotel rešiti, sem moral nahrbtnik odvreči. Tako sem zopet splaval na površje. Vrgel sem se na hrbet in olajšano plaval dalje.

Večkrat sem se vzpel, da vidim, ali je morda breg že blizu. Začel sem obupavati, ker so me že zopet zapuščale moči. Z zadnjimi silami sem se držal na površju. Zadel sem ob trdna tla ter se po vseh štirih privlekel na suho manjšega otoka. Hotel sem dalje, a noge so mi odpovedale. Zgrudil sem se.

Svifati se je začelo, jaz pa sem še vedno ležal brez moči na pesku. Mučila me je silna žeja. Priplazil sem se do vode in se napil kalne mlakuže. Tresel sem se od mraza, da so mi zobje glasno pošklepavali. S težavo sem se dvignil ter se bolj zaletaval kakor pa šel ob strugi navzgor. Namenil sem se do konca otoka, ker je bilo videti, da se mu tam struga najbolj približa. In res! Ko sem prišel na ono mesto, me je ločilo le še nekaj korakov od brega. V hipu sem bil na oni strani.

A kaj zdaj! Obleko in vse, kar sem imel, mi je odnesla voda. Ostala mi je edino čepica, ki sem jo imel speto pod vratom. Kako naj potujem brez obleke po svetu! Pomikal sem se dalje po grmovju. V svoje nemajhno presenečenje sem našel sledove oslov in konj. Kmalu sem prišel na planjavo, od koder sem zagledal židovje manjše vasi. Stekel sem naravnost proti vasi. Kar mi zastavita pot velika ovčarska psa in me hočeta napasti. Toda na srečo sta psa izgubila sled in me rešila mučnega položaja.

Iz življenja in sveta

1000 novih zvezd!

Čuda vsemirja — Zemlja je samo prašno zrno — Tudi sonce je pritlikavec

Neki južnoafriški observatorij je nedavno pri opazovanju južnega zvezdnega neba v znamenju škorpiona ugotovil zanimiva odkritja. Pri opazovanju skozi najmočnejše teleskope so odkrili kup zvezd, ki so se vrtele kakor krogle okoli neke trdne točke. To odkritje so preiskali tudi ameriški astronomi. Število novih nebesnih teles cenijo na okoli 1000.

1000 zvezd več morajo torej v bodoče vpisati v že itak ogromni katalog zvezd. Vsekakor bo dolgo trajalo, preden bomo doznali za podrobnosti tega očitno zelo zanimivega svetovnega sistema v znamenju škorpiona. Do danes vemo že toliko, da je to ozvezdje zelo jasno in ga ga ne moremo primerjati s kopicami meglic v rimski cesti.

Novo odkritje, pri katerem moramo računati z milijoni svetlobnih let, nam zopet vsiljuje občutek, kako majhno zrnce predstavlja naša zemlja v mogočnem sončnem sistemu in vsemirju. Res da te-

hta naša zemlja nekaj trilijonov ton, toda kljub temu je komaj milijonika v primeru z maso našega sonca. Enostaven primer: Ako voziš z avtomobilom povprečno hitrost 50 km na uro skozi namišljeni predor proti središču zemlje, bi prišel tja v 5 in pol dneh. Za isto pot na soncu bi robil točno 18 mesecev.

V vsemirju je pa nekaj milijonov sonc, in je tudi naše sonce samo »malenkost« v prostoru v primeru z eno največjih znanih zvezd Beteigenze. V tej zvezdi ne bi imelo samo sonce prostora; tudi zemlja bi se lahko v tej krogli udobno vrtela okrog sonca. In zopet primer: Ako bi mladenič s 14 leti sprožil top tako, da bi letela krogla paralelno s površino okoli zvezde Beteigenze in bi krogla obkrožila zvezdo, bi jo mladenič zopet videl šele, ko bi izpolnil 70 leto. Tako dolgo bi rabila topovska krogla za pot okoli zvezde Beteigenze.

Sola starčkov v Oklahomi

Pred nekaj časa so javili iz Kalkute, da je neki joghi na svoj način pomladil 77 letnega Pandita Malaviya za najmanj 20 let. V beli bradi Panditovi lahko danes opazimo številne črne dlake. Tudi zobje kažejo, da bodo znova prodrli. Postopek, po katerem joghi nudi novo mladost, je seveda neznan. Vemo samo, da je prebil Pandit tri tedne v koči brez oken, da je uporabljal dnevno gotove glinaste kopeli in užival sočivje, ki je bilo pripravljeno iz trav na Himalaji. To vse zveni zelo zanimivo, toda tudi zelo indijsko in neresnično. Znanost, ki hoče premagati starost v Evropi in Ameriki, se je pa podala na druge poti in ne dela več s čudovitimi in čarovniškimi kurami. Najboljši primer za moderne metode je gotovo šola starčkov v Oklahomi, v katero sprejemajo samo ljudi z najmanj 70 leti.

Ustanovitelj te šole starčkov, ki z vsem svojim sestavom zasluži največ pozornosti, je dr. William Mc Keever, ki je bil dolgo vseučiliški profesor v Kansasu. Prišel je do prepričanja, da je človek za svet izgubljen in se prične starost v tistem trenutku, ko izgubi voljo do prednjaštva v sedanjosti.

Ustanovil je torej šolo starčkov in povedal, da se v tej šoli starim ljudem pokaže, kako bodo še na stare dni življenja lahko prebili in z neko veselo življenjsko filozofijo premagali neizogibno dejstvo svojega propada.

Povprečna starost »učencev« znaša 83 let. Najstarejša učenka je neka Mrs. Sreen iz Terrya, ki trdi o sebi, da ima 120 let. Od 1000 učencev, ki so jih imeli do danes, je 50 preko 90 let starih; 450 pa ima 80 let.

Najvažnejša pravila v tej šoli so:

1. Nikdar ne smeš vzdihovati o težavah starosti, nikdar govoriti o revmatizmu.

2. Strogo je tudi prepovedano peti staro zguljeno pesem o »dobrih starih ča-

sih«. Tembolj moraš biti prepričan o tem, da so sedanji časi na vsak način boljši.

3. Vsak star človek mora imeti kakšen poklic. Ni treba, da je pretežak, mora pa obsegati gotov interesni krog.

4. Razume se, da pazijo na to, da so stari ljudje mnogo na svežem zraku in da jih z res dobrimi šolami vedno razvedrijo. —

5. Pravilo, na katerega morajo vsi (starčki in starke) enako paziti, je: Vsi morajo stalno vse nove vesti v časopisih preštudirati. O tem se v šoli potem razpravlja.

6. V posebnem dietičnem pouku jih pouče, kaj smejo in kaj naj jedo, da se obvarujejo bolečin v želodcu in drugih težav.

Misel, kako premagati starost, se je torej precej spremenila. Pred 48 leti je prišel prvi neki zdravnik na misel, da bi jemale ovčje žleze in si tako izboljšal telesno zdravje. Navdušen je bil nad uspehom. Ko so ga pa povabili znani francoski zdravniki, da bi jim predaval o svojem sistemu, tega že ni mogel več, ker je nekaj dni pred tem kljub ovčjim žlezam umrl.

manj tveganimi poskusi ustaviti za nekaj časa telesno propadanje pri nekaterih osebah. Toda ti uspehi so bili le mimogrede. Vedno bolj prihajajo do spoznanja, da je vedrost duha in zdravo, naravno življenje nedvomno najboljši pogoj za visoko in prijetno starost.

Tako si lahko pojasnimo tudi, zakaj so vzbudili poskusi v Oklahomi toliko zanimanja, saj prihajajo specialisti od blizu in daleč v to šolo starčkov, kjer študirajo njena načela in metode.

Nevesta: Ali mi boš pa tudi res vse iz oči čital, sleherni željo?

Ženin: Hm, že, ali ti imaš tako velike oči!

Zdravstvo

Če je otrok prehlajen in ima nahod, tedaj mu daj piti vročega lipovega čaja z medom. Prevri v vodi in kisu suho bezgovo cvetje in naj otrok na to soparo drži obraz. Potem mu glavo zavij in naj ostane v postelji dan ali dva, da ga nahod mine. Če pa otrok kašlja, tedaj mu skuhaj bezgovega čaja, pomešanega z medom in naj ga večkrat na dan popije po pol skodelice. Če pa kašelj nikakor neče popustiti, pa mu napravi še topel obkladek na prsi. Popari žajbelj ali senen drob, ga zavij v krpo in položi kot obkladek otroku na prsi. Pazi pa, da ne bo prevroče, da otroka ne opečeš. Otroka nato dobro pokrij in naj ostane nekaj dni v postelji. Obkladek lahko menjaš vsaki dve uri. Pogosto se zgodi, če se otrok prehladi, da dobi vnetje v vratu. Proti vnetju pomaga zelo preprosto sredstvo, in sicer: v žličko daš malo sladkorja v prahu, ščeplj stolčenega cimta in nakapaš 10 kapljic limonovega soka. To zmešaš in daš otroku popiti. To zdravilo mu dajaj vsake tri ure. Suhaj pa tudi suhih fig ali češpelj in naj otrok zaužije vsake pol ure po dve žlici. Če otrok dobi zobe in se joka, mu daj večkrat na dan posladkan janežev čaj. Lahko pa zmešaš tudi malo janeža, kamilice in balddrijana in skuhaš čaj. Če ima otrok gliste, kar se takoj vidi že na očeh, ker ima oči zelo svetle in mokre, mu daj glistavice. Če pa teh nimaš pri roki, mu daj jesti bučnice, stolčen česen ali pa nariban korenček, pomešan s čebulo. Če ima otrok drisko, m uskuhaj janeža na mleku, ali žajblja, suhih borovnic ali pa ovsnega zdroba. Če pa je otrok zaprt, tedaj naj je suhe kuhane hruške, fige in bezgove jagode. Če otroka tišči v želodcu, naj pije čaj iz kamilic, janeža in pelina. To je tudi za odrasle ljudi priporočljivo. Če se otrok opeče ali popari, mu takoj naveži na opečeno mesto naribanega krompirja pomešanega z oljem, in opekline dobro zavij. Krompir prej dobro operi, olup, hitro naribaj ter zmešaj z oljem. Če otrok pade in se potolče, tedaj zmoči v mrzli vodi večkrat zloženo cunjjo, jo malo otisni in položi na udarjeno mesto. Tak obkladek menjaj vsakih pet minut in to skozi eno uro. Potem boleče mesto namaži z vazelinom; če tega nimaš, pa z oljem.

Gospodinja

Kruh s krompirjem. Ako hočeš, da bo kruh zelo rahel in da se tako hitro ne posuši, ga umeši takole: Vzemi pol kile ržene moke, pol kile pa pšenične moke. Skuhaj pet debelih krompirjev, jih olup in zribaj na strgalniku in prilij potem h krompirju malo tople vode. Napravi kvasac (dve deki kvasca) in ko se je namočil in vzhajal, zamesi s tem moko s krompirjem, dodaj še malo janeža in soli. Testo naj bo bolj trdo umešeno. Zamesi pa testo že prejšnji večer in ga postavi čez noč na toplo. Drugi dan ga pa premesi, napravi hlebec ali štruco in pusti kruh še enkrat vzhajati. Potem ga deni peči.

»Tvoj zaročenec me spominja na preteklo zimo.«

»Kako to?«

»Tudi ona je bila tako suha in dolga.«

srca.

Kmalu sem zagledal še židovje. Skokoma sem bil pri njem. Bila je ograja okrog vrta, kjer so otroci pasli in se igrali. Našel sem jih sedem, v starosti do sedemnajstih let. Pognal sem se preko zidu. Ko so me zagledali, so kakor jerebice sifrčali čez nasprotni zid in že jih ni bilo več. Ostal sem sam s čredo.

Podal sem se dalje in prišel do moža, ki je blizu ograje oral z lesenim plugom. — Saleem aleikum!

Odzdravil mi je, ne da bi se pri tem ozrl. Poprosim ga za malo vode.

— Jok! Arba, arba!

Z roko je pokazal preko njive. Še danes ne vem, kaj naj bi pomenile one besede. Šel sem v naznačeno smer. Naproti mi prijaše gospodski človek. Nosil je svilnat plašč in lakaste škornje. Vprašal me je, če nisem morda Rus.

— Džerman!

(Dalje prih. sredo.)

Razen čaja mi ni ponudil ničesar. Izpraševal me je, kam sem namenjen. Vprašal me je, če ne bi hotel v Mazariširij, kjer je več naših ujetnikov in jim je tam prav dobro. Prikimal sem. Spremil me je na južni konec vasi. Mož me je povedel na stezico, ki bi po njej lahko prišel v mesto Akša.

Pred menoj se je razprostirala nepregledna puščava. Sam pesek, le tu in tam kakšen grmič, podoben našemu »pušpanu«. Pesek me je zbadal in ščemelo me je v očeh, da so se začele solziti.

Čeprav nisem že dva dni ničesar zavržil, me to sedaj ni motilo. Bolj me je skrbela žeja, kajti v neskončnem pesku ni bilo najti kapljice vode. Moral sem se čim prej rešiti nedogledne puščave.

Že se je sonce nagibalo, da zatone za obzorje. Še bolj sem se pognal naprej. Daleč pred seboj sem zagledal prvo drevo. Kjer je drevje, tam so tudi ljudje! Kakor težak kamen se mi je odvalilo od

Zopet sem prišel na prosto, sedaj po drugi strani. Pravkar sem se obrnil proti vasi, ko zagledam starega možička z dolgo sivo brado. Z roko mi je dajal znamenje, naj pridem k njemu.

Opazil je, da nimam koščka obleke na sebi. Nasmehnil se je moji sramežljivosti ter mi pokazal na neka vrata v vasi, kamor naj se podam. Spustil sem se v dir. Skozi vrata sem prišel na dvorišče, kjer je neki možki nadeval konju leseno sedlo. Tudi ta se mi je posmihal ter pokazal na starejšega moža, ki je prihajal z leve strani. Starec mi pomigne, naj grem z njim. Zakrivajoč s čepico svojo nagoto, sem stopil za njim v kolibo. V porcelanasti skledici mi je ponudil vročega čaja ter me nato pustil samega ob ognjišču. Prišel mi je zvitek obleke: Dolgo srajco in kratke, široke platnene spodnje hlače. Hitro sem se oblekel. Ogledoval sem se v novi modi. Nekoliko je bilo raztrgano, a lepo oprano.

Narodna gledališča

Sreda, 27. aprila: Zaprto.

Četrtek, 28. aprila ob 20. uri: »Slehnernik«, Red D.

Petek, 29. aprila: Zaprto.

Sobota, 30. aprila ob 20. uri: »Trubadur«, Red C. Gostovanje Vekoslava Janka.

Zasedba Smetanove opere »Dalibor« je sledeča: Vladislav, kralj češki, bariton: Anžlovar; Dalibor, vitez, tenor: Sancin; Milada, grofica, sopran: Herzogova k. g.; Jitka, sirota, sopran: Igličeva; Vitek, Daliborjev oproda, tenor: Živko k. g.; Be- neš, jetničar, bas: Kovič Pavle; Budivoj, poveljnik kraljeve straže, bariton: Gorin- šek. Nastopata torej dva tenorista: v na- slovni vlogi Sancin, kot drugi tenor go- stuje naš znani pevec g. Živko v vlogi Vitka, ki se mu zelo dobro prilaga.

Sportna gibanja

Liga. Razpored za nedeljo 1. maja: Ljubljana: Bask, Slavija: Jedinstvo, Haj- duk: Hašk, Concordia: BSK in Jugoslavi- ja: Gradjanski.

Štiri mesece zapora radi poškodbe na- sprotnika je dobil igralec nizozemskega kluba Armszed Boys, ki je pri neki tekmi svojega nasprotnika tako poškodoval, da se mu je strla noga.

Nezaslišani škandali so bili v nedeljo v Bjelovaru ob priliki finalne tekme za prvenstvo ZNP med bjelovarskim Gra- djanskim in varaždinsko Slavijo. Pobese- nelo občinstvo je navalilo na sodnika g. Miljana iz Zagreba, ki mu je komaj ušel. Zagrebški listi se s škandaloznimi do- godki izčrpno pečajo ter valijo krivdo na slabega sodnika.

SK Rapid v Celju. Mariborski Rapid gostuje v nedeljo 1. maja v Celju, kjer bo proti Atletikom odigral prijateljsko nogometno tekmo.

Macenberške novice

Redek cvet. Na vrtu g. Lukasa je po- gnala krasna 25 let stara palma štiri lepe cvetove. Številni obiskovalci občudujejo redki cvet.

Smrtna kosa. V nedeljo smo pokopali vpok. orožniškega komandirja Antona Praha. Bil je splošno spoštovan. Žalu- jočim naše sožalje!

Iz Goenje Radgane

Ne držite denarja doma. Na Velikonoč- no nedeljo popoldne je bila pri Babičevih v Zgornjih Ivanjih izvršena tatvina de- narja ter so zlikovci odnesli iz zaklenje- ne omare gotovine 3500 din. Fekonja- Ludvik in Fras Franc priznavata, da sta skovala načrt za izvršitev tatvine. Pri Fekonji je bilo ob aretaciji najdenih 2510 din. Odvedena sta bila v zapore okro- žnega sodišča v Mariboru.

Večja tatvina razne opreme in drugih potrebščin je bila nedavno izvršena na vinogradnem posestvu Braun na Ptujski cesti. Gre za večjo, dobro organizirano tatvinsko tolopo.

Občutno škodo je povzročila po tuk. vinogradih in sadonosnikih huda slana zadnjih dni, tako da si je obmejno pre- bivalstvo v upravičenih skrbah za letoš- njo slabo se obetajočo letino.

Ljutomerske novice

Kmetijski čebelarji. V nedeljo je bil v Ljutomeru sestanek čebelarjev podružnic Ljutomerskega sreza. Sestanek je vodil predsednik akcijskega odbora za zaščito kmetijskih čebelarjev Ljutomerskega sreza g. Janko Belec. Na sestanku so bile za- stopane vse podružnice. V zadnjem času pa se je bavil odbor s predlogi k čebel- larskemu zakonu ter novo naredbo za prevoz čebel v ajdovi paši. Številni če- belarji so si napravili tudi program bodo- čega dela. Podrobno poročilo o občnem zboru v Celju je podal g. Kukolič. Pri vo- litvah je bil izvoljen dosednji odbor, ki bo nadaljeval borbo za interese kmetijskih čebelarjev.

Sokolskemu Mariboru Sokolski dom!

Mariborske in okoliške novice

Tragikomično ponesrečeni poizkus bega „direktorja“ J. Rožeta

Lov za njim po mariborskih ulicah

Naše včerajšnje poročilo o aretaciji »direktorja« Jožeta Rožeta je zbudilo v vseh krogih velikansko zanimanje. O za- devu krožijo po Mariboru najrazličnejše govorice ter povzemamo iz današnjega »Jutra« še sledeče podrobnosti iz vče- rajšnjega zasliševanja:

»Ko so policijski organi včeraj dopol- dne okoli 10. ure izvršili uradni nalog, da zapečatijo poslovne prostore »Privredne zadruge« v Tattenbachovi ulici 2 in sto- pili v lepo opremljene prostore v prvem nadstropju omenjene hiše, kjer ima za- druga pet sob, so bili vsi navzoči kon- sternirani. Ko so policijski organi vodili pisarne, v kateri je bilo šest ženskih pi- sarniških moči, predložili uradni nalog, je vodja pisarne izjavil,

da nima zadruga niti pare gotovine. Policija je nato preiskala vse prostore ter našla samo nekaj knjig, toda nobene gotovine. Zadruga je imela le pri podruž- nici Poštne hranilnice okoli 9000 dinar- jev na dobro, to pa je tudi ves denar, s katerim je zadruga razpolagala. Našli sta se tudi dve hranilni knjižici na ime neke kmetice iz okolice Ptuja z vlogo po 500 dinarjev.

Okoli 11. ure je policijski stražnik are- tiranega ravnatelja Josipa Rožeta pripel- ljal na predstojništvo mestne policije na Slomškov trg v svrhu zaslišanja. Rože je pri zaslišanju bil zelo aroganten ter

je zavračal vsak očitek prevare. Po kon- čanem zaslišanju ga je policijski stražnik zopet peljal nazaj v policijske zapore. Nekaj časa je Rože lepo in mirno stopal pred policijskim stražnikom. Nenadoma pa se je ravnatelj Rože spustil v beg. Stražnik, ki je bil mlad, pa se je z vso silo zagnal za njim ter ga kmalu dohitel in ga prijel, nakar ga je zvezal in ga srečno spravil v celico. Mlade noge so se tudi topot izkazale kot hitrejšie. Do- godek je seveda zbudil veliko pozornost in so ga ljudje komentirali s pikrimi opaz- kami.

Mariborska policija meni, da je Rože hotel pobegniti, ker bi moral v kratkem nastopiti 14 mesečno zaporno kazen. Ra- zen tega čaka Rožeta tudi kazen radi obrekovanja sodišča in sodnikov ter radi najnovejše afere pri Privredni zadrugi. Doznali so, da je »Privredna in zdrav- stvena zadruga za vzajemno pomaganje r. z. z o. z.« v Mariboru zavarovala raz- ne osebe po vzorcu zloglasne Kmetijske eksportne zadruge in da znaša

zavarovalnina preko 6 milijonov din.

za katere pa ni nobenega kritja. Druga zadruga, ki jo je prav tako vodil ravnatelj Rože, in sicer »Privredna zadruga, glavno poverjeništvu Maribor«, pa dejan- sko ni poslovala. Ustanovljena je bila le z namenom, da lahko takoj posluje v pri-

meru, če bi »Privredna in zdravstvena zadruga za uzajemno pomaganje« bila razpuščena. Dosedanja preiskava je do- gnala, da so bili posli omenjene zadruge protizakoniti. Ravnatelj Josip Rože

ni prejemal nobene plače, pač pa si je dal izplačati visoke potnine, če- tudi ni potoval.

Tudi je ravnatelj Rože osumljen, da je ponaredil razne listine, s pomočjo kate- rih si je prilastil denar. Za koliko je oškodoval zadrugo, točno še ni ugotov- ljeno, ker bo poslovanje zadruge pregle- dala posebna sodna komisija.

Za mentaliteto, ki je vladala v nekat- erih krogih Privredne in zdravstvene za- druge za vzajemno pomaganje v Mari- boru je značilno obeležje občnega zbora v ponedeljek popoldne. K občnemu zboru so prišli nekateri

zadugarji v smislu ugotovitve polic. organov oboroženi s samokresi.

Omenjeni zadugarji so namreč iznesli na občnem zboru tako težke očitke proti ravnatelju Josipu Rožetu, da so se bali, da jih bo Rože napadel in so se radi tega oborožili. Rože je sicer zares besnel na občnem zboru, toda do dejanskega spo- pada ni prišlo. Pač pa je bil senzacional- len zaključek zborovanja ta, da so Ro- žeta odpeljali v keho.

Kino

Kino Union. Danes zadnjič vefilm redke lepote v nemškem jeziku »V sed- mih nebesih« z ljubko Simone Simon.

Časopisna vest. Tukajšnji dvotednik »Delavska politika«, ki je izhajala doslej ob sredah in sobotah, prične s 1. majem izhajati trikrat tedensko.

Vsaj enkrat na leto se zavedajmo ve- like potrebe sistematičnega in splošno organiziranega boja proti jetiki, tej naši najhujši ljudski morilki! V letošnjem letu se bo vršil tradicionalni protituberkulo- zni teden v času od 8. do 15. maja. Mari- borska Protituberkulozna liga je pričela že pred tedni s pripravi za ta teden, ker gre za to, da se zavaruje celokupni akciji prodoren moraličen in materialni uspeh. Številne konference, ki jih je liga imela s predstavniki vseh slojev, so do- prinesle razveseljiv dokaz, da se prebi- valstvo v polni meri zaveda potrebe uspešnega pobijanja tuberkuloze in tudi tega, da je uspeh mogoč le tedaj, če je prebivalstvo povezano v eni sami obram- bni fronti. Vsi sloji prebivalstva naj torej v lastnem interesu posvetijo vsem prire- ditvam protituberkuloznega tedna vso svojo pozornost. Teden obsega, kakor znano, nabiralne akcije, okinčanje hiš s simboličnimi zastavicami itd.

Današnji trg je bil bolj slabo založen, kar gre nedvomno na račun poznega me- sečnega datuma. Kmetje so pripeljali sa- mo 8 voz krompirja in 32 vreč ter so prodajali merico po 6 do 8 din. Cena mlečnim izdelkom se je normalizirala. Mleko so prodajali po 2 din, sirovo maslo po 28, čajno maslo po 32. Na perutnin- skem trgu je bilo 32 kokoši po 20 do 25 in 72 piščancev po 22 do 60 dinarjev par. Kozliči po 40 do 65 din. Na senenem trgu so prodajali sladko seno po 70 do 75, lu- cerno po 70 din za 100 kg.

Usodepolna avtomobilska nesreča bi se kmalu pripetila pri meljskem brodu. Nek tovorni avto, ki je bil visoko nalo- žen z raznimi zaboji, je treščil v ograjo in je duhaprisotni šofer v zadnjem tren- utku zaokrenil, sicer bi avto zgrmel po nasipu v Dravo. Z avtomobila so popa- dali razni zaboji in je zaboj padel na glavo neki delavki, ki je pri tem zadobila lažje poškodbe.

Mali navihanec.

Mali Miloš priteče k staremu očetu: »Vzgojiteljica je strogo prepovedala ra- biti kako tujo besedo. Lepo te prosim, po- vej mi jih nekaj, da jo bom dražil.«

Smrt vrliga narodnjaka. V obmejnem št. lju je umrl znani narodnjak Karol Dimnik, trgovec, gostilničar in posestnik. Pokojni je bil daleč naokoli znan, pri- ljubljen in spoštovan. Bil je zaveden Ju- goslovan, skrben oče, zgleden mož pošte- njak. Smrt ga je dohitela v najlepši mo- šk dobi v 43. letu starosti. Njegovo smrt objokujejo globoko užaloščeni svojci ter vsi, ki so ga poznali in cenili. Zglednemu domoljubi ohranimo svetel spomin, žalu- jočim svojcem naše globoko sočutje!

Himen. V nedeljo dne 1. maja se poro- či na Bledu g. Bruno Parma, sedaj višji kontrolor drž. žel. v Ljubljani, v gšč. Lijo Zabret, hčerko uglednega posestnika in tovarnarja v Britofu pri Kranju. Poročil ju bo nevestin stric blejski župnik. Go- spodu Parmu, priznanemu sportnemu in kulturnemu delavcu ter organizatorju, ki je v Mariboru dolga leta z največjo am- bicijo in s sposobnostjo uspešno vodil razna sportna in druga društva, želimo vso srečo na njegovi novi življenjski poti. — Pri Devici Mariji v Puščavi se je po- ročil znani mariborski dirkač in poslo- vodja podružnice tvrdke Englebert v Mariboru g. Alfonz Vresnik v gšč. Kri- stino Vaupotičevo, veleposestnikovo hčerko iz Ljutomera. Obilo sreče!

Ustanovna skupščina

specialnega pomožnega fonda neigrajočega osebia gledališča kraljevine Jugoslavije.

Na temelju čl. 48. točka 2 pravilnika skli- cujem ustanovno skupščino tega fonda v sredo, dne 4. maja t. l. ob 3. uri popoldne v Zagrebu v poslopiju Narodnega gledališča s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev skupščine. 2. Verifikacija pooblastil. 3. Po- ročilo pripravljalnega odbora. 4. Volitev predsednika, upravnega ter nadzornega od- bora, častnega razsodišča ter namestnikov. D. Hrčič, predsednik Pokojninskega zavoda v Zagrebu.

Dijaški kuhinji v Mariboru sta naka- zala mesto venca na grob pokojnega od- vetnika dr. Ferda Lašiča g. dr. Boezio Lenart, odvetnik v Radgoni, 150.—, g. dr. Hrovat Anton, zdravnik v Ormožu, din 100.—. Odbor se obema dobrotnikom najlepše zahvaljuje.

V Ljudski univerzi predava nočoj ob 20. uri prof. Fink Fran o tem, v kakšnih prilikah raste in se vzgaja vajenec(ka) pri gas in kako je treba ravnati z njim. Vprašanje se pri nas vse premalo upo- števa, dasi je vzgojno in nacionalno zelo velike važnosti. Zato prosimo vzgojitelje, starše in mojstre za čim lepši obisk.

Očrnitev zobovja kadilcev uspešno prepreči Chlorodont, pasta za zobe. Grda barva zob izgine že po prvi uporabi.

Opozarjamo vse, ki jim je pri srcu zboljšanje socialnih, zdravstvenih in npravstvenih razmer med našo mestno in predmestno mladino, da obiščejo nočoj- šnjo predavanje g. Vojka Jagodiča, strok. učitelja za mladoletne zločince iz Ljubljane, v dvorani Ljudske univerze. Govoril bo o zanemarjeni mladini in o nevarnostih tega pojava za njeno zdravo duševno, duhovno in telesno rast ter za družbo. Opoz. 1 bo tudi na načine zati- ranja te razširjajoče se socialne bolezni, ki preti okužiti naš narodni organizem. Predavanje je brez vstopnine.

Senzacionalna najdba. Včerajšnje po- ročilo o najdbi dnevnika z napisom »360 žena« v »Mariborskem gradu« moremo danes dopolniti še z nekaterimi konkr- etnimi dejstvi. Naš sum, ki je »lelel« na Boccaccia, je bil popolnoma upravičen. Dognalo se je namreč, da je Boccaccio rad zahajal v Maribor. Ker je bil nava- njen na morje in gondole, si je dal napra- viti tudi v Mariboru takšno prometno sredstvo. Vendar ni se vozil po Dravi, ker je takrat tekla še okoli Pohorja in mu je bila sploh preveč deroča. Kakor nam je znano, je bilo pod Piramido majh- no močvirje, podobno jezeru in tu je ne- ugnani Boccaccio ob spremljevanju kita- re v gondoli pel svoji izvoljenki najlepše sevdalinke. Če se je naveličal vožnje, jo je povabil na kopno, kjer ji je na kraju današnjih »poti vzdihljajev« ob luninem svitu prisegal večno zvestobo in ljube- zen. Katere od teh »360 žena« so bile baš Mariborčanke, bo pač malo težje do- gnati. Zato pričakuje vsa javnost nestrp- no nadaljnjih informacij. Upamo, da nam bo mogoče jutri že kaj več povedati.

Slavnostni koncert 4. maja

Vstopnice v predprodaji pri Putniku in v Cirilovi

Odbor lahkoatletskih sodnikov Mari- bor, službeno. Vsi lahkoatletski sodniki se pozivajo, da se zgledajo pri g. Bergan- tu pri »Putniku« najkasneje do petka dne 29. t. m.

Smrtna kosa. V tukajšnji splošni bol- nišnici je umrl kovač državnih železnic Josip Jelenko, star 44 let. Žalujemo pre- ostalim naše toplo sočutje!

Dihurji... Z balkona stanovanja poli- cijskega stražnika Mušiča na Koroški ce- sti 34 je neznan tat ukradel razno perilo, tako da trpi Mušič okoli 150 dinarjev ško- de. Z balkona hiše Koroške ulice 33 pa je izginila zasebnici Mariji Pintaričevi ženska obleka in trpi radi tega nad 200 dinarjev škode. Policija vrši poizvedbe.

Trenja v egiptski vladi

KAIRO, 27. aprila. Vlada Mahmuda pashe je radi notranje političnih nesoglasij v okviru vlade odstopila. Kralj Faruk mu je poveril sestavo nove vlade.

O tem in onem

Kako bo leta 2000 po Kristusovem rojstvu?

Kako bo leta 2000 po Kristusovem rojstvu? S tem vprašanjem se je ob pogledu na neverjetne čudeže moderne tehnike gotovo že prav mnog baval. Tako tudi neki ameriški profesor iz Pennsylvanie. Odgovor si je našel na prav duhovit način. Ni vpraševal tehnikov, inženjerjev, doktorjev in drugih učenjakov, marveč se je obrnil na preprosto ljudstvo, kakšne želje goji za bodoče stoletje. Dobil je nestrane odgovore, združil jih je v dvanajst točk ter jih predložil učenjakom, naj jih čimprej izvedejo in izpolnijo.

S temi ugankami se sedaj bavijo učenjaki, ki izračunavajo zvezdam njihovo pot in kujejo iz narave in njenih sil neverjetne zaklade:

Človeško življenje se mora podaljšati na 100 let.

Rak in revmatizem morata postati hitro in popolno ozdravljiva.

Vsako telesno bolečino, n. pr. zobobol i. dr., je treba popolnoma izločiti.

Zemlja se mora obleteti v 24 urah brez vsake nevarnosti.

Elektrika se mora prenašati brez žice in brez izgube.

Proizvajati se morajo na debelo odjadni in prejemni radijski aparati v velikosti žepne ure.

Proizvajati se mora v poljubnih količinah umetna, a popolna sončna svetloba za vsak kraj in vsak čas.

Pospeševati se mora čista kemična prehrana, po kateri postane obdelovanje zemlje odvisno.

Ženska lepota se mora ohraniti do najvišje starosti.

Filmska platna v kinodvoranah morajo podajati barvane in otipljive slike.

Vreme se mora po mili človekovi volji spreminjati na lepo ali slabo.

Te odgovore ali boljši ukaze je torej profesor predložil.

Pozabil pa je priložiti odgovor muhastega ameriškega delavca, ki mu je zapisal tole: Vsaj v prihodnjem stoletju naj imam mir pred sitnimi vpraševalci in profesorji! Delavec ga je pač najboljšje pogodil s svojim odgovorom.

Drago Bajt:

Rdeči oblaki

Ob lepih poletnih večerih je nebo za gorami zažarelo v rdeči zarji. Kosmičasti, drobni oblaki so se vtapljali v vrhove temnih pohorskih gozdov. In ko že dolgo ni bilo več sonca, še vedno so bili oblaki krvavo rdeči. To je bilo čudno. Ljudska srca je obšla bojazen. Kočarica Mica, najstarejša v vasi, je pričela ugibati prva. »Vojska bo,« si je rekla. Svojo misel je zaupala drugim, kmalu se je naselil v vasi prikrit nemir. Ljudje so molčali. Povsod, pri delu, počitku, še v postelji jih je spremljala čudna slutnja. Fantje so v noči peli na vasi pesem o rdečih oblakih in mladih fantih, ki morajo na vojsko. V nedeljo je bila farna cerkev prepolna ljudi. Marsikaj se je že govorilo po vasi, a upanje še le ni izumrlo. »Lakote, kuge, vojske obvarji nas Gospod...« so zbrano molili ljudje...

Pohorci so hodili brez misli med žitnimi polji. Zamaknjeno so zrl v svoje gozdove. Po goličavah je dehtela bridka arnika, tavžentrože so obletavale čebele. Ob večerih je še vedno rdelo nebo, znova se je pordečilo resje, vse kot nikoli. Težke slutnje ljudem niso dale spanja. Fantje so bili prešernejši, dekleta solzna, očetje molčeči, matere pa so prižigale drobcene lučke pred Bogom v kotu.

Potem je nenadoma treščilo. Ljudje so ostrmeli. Čakali so dolgo, a so vendar bili zdaj brez besed in misli. Buljili so v velike plakate sredi vasi, še in še so čitali. Pošastna novica se je raztegnila od ust do ust, tudi visoko v hribe.

Jesenkovi so bili pri večerji, ko je planil med nje drvar Blaž.

»Ljudje božji, vojska bo!«

Družini se je ustavila jed. Prvi je odložil žlico gospodar.

»Ne bodi nor...« Drugega Jesenko ni vedel reči.

Mati se je plaho ozrla na sinova in bridka bolečina jo je obšla.

»Vojska bo, prav zares,« je hitel Blaž.

»Na vasi so že plakati. Vsi bomo šli... O ja! Franci pa Cene, puška bo zdaj naša ljubica...«

Fanta sta se smejala, čeprav jima ni bilo za smeh. Mati se je tiho dvignila in odtavala v kamro, Jesenko si je podprl glavo. Franci in Cene sta z Blažem odšla pred hišo, kjer so ugibali. V Sarajevu se je začelo, tako je razkladal Blaž. Prestolonaslednika so ubili, stari cesar pa hoče z vojsko maščevati njegovo smrt.

»Kaj nas to briga!« je zinil Cene.

»Molči!« Blaž je govoril skrivnostno.

»Zidovi in drevje imajo ušesa. Na vasi so jih že nekaj polovili... Bog ve, kaj bo z njimi...«

Pozno je bilo v kamri očeta in matere bilo svetlo. Strašno, tako strašno je bilo zdaj misliti... Zunaj je v zvezdnato noč odmevala fantovska pesem. Franci

Dunajska vremenska napoved za jutri, 28. t. m. predvideva: Nadaljnje postopno naraščanje temperature. Spremenljivo vreme, pretežno spreminjajoče se oblačnost, od časa do časa padavine. Jutranji mraz samo v višjih legah.

In Cene sta se vračala z vasovanja. Glasova sta se trgala iz prsi bolešno in ko se je pesem v grapi zategnila v vrisk, je v kamri zaihtela mati. »Uboga, uboga moja fanta... Jesenko pa je stisnil pesti, sam ni vedel nad kom.

Dež je lil curkoma, ko sta odhajala fanta. Za klobuki so vihrali praporčki, težki rdeči nageljni oviti z roženkrautom so bili na prsih. Po rebri se je pomikala dolga vrsta. Fantje so vriskali, da bi prikrili solze. Daleč za njimi so ostajale pohorske domačije, temni gozdovi, dekleta, vse, vse je mahoma ugasnilo...

Jesenko je stopal med fantoma. Cene je vriskal do onemoglosti, Franci je molčal. Na ovinku so se ozrli in pomahali materi na pragu. Še enkrat, njej se je zdelo da zadnjikrat, je mati blagoslovila pot svojih fantov. Nato jo je obšla tema. Dekla jo je prestregla v naročje in spravila v kamro. Ko se je vrnil pod večer Jesenko, jo je dobil v postelji. Od takrat ni več vstaia. Zadel jo je mrtvoud.

23. november 1915...

Jesenko je strmel v župana.

»... padel na polju časti... za cesarja... za domovino...«

»Ubili so ga!!« je zakričal. »Fanta, mojega fanta!...«

Odtaval je iz pisarne. Pod večer je bil doma.

»Kako je?« je zastrmela vanj žena.

»Nič!« je zamahnil z roko. Gledal je skozi okno v turoben jesenski mrak, ko je lagal. »Oba zdrava in dobro jima je...«

Ona se je vsa srečna smejala.

Tisti večer je Jesenko spal v hlevu.

»Potepuhov ne manjka. V vasi kračajo. Stražiti moramo,« je lagal.

In so minevale dolge jesenske noči. Jesenko jih je večinoma prebedel.

Cene je mrtev...

Franci se že nekaj tednov ni oglašil...

V jasnih, poznojesenskih nočeh se je plazila ob njivah, travnikih in gozdnih pa robkih temna senca. Jesenkovina se je vsa kopala v mesečini, vsa lepa in bogata. Da, kot nekoč...

In zdaj, za koga vse to?

Jesenko je delal kot živina. Vesel je bil domačije. Saj sta ob njem in za dom rastla Cene in Franci.

Ubogi Cene, ubili so te!

Jesenko hoče pritrditi in zakriči v noč: »Cene, ubili so te!...«

»... so to...« pravi odmev v gozdu.

Potem se vrne v hlev in je že skoraj dan, ko se mu za kratko uro zaprejo oči.

»Cene in Franci ne pišeta...« se je zbala mati.

»Poizvedovali bomo...« se je izmikal Jesenko. Tudi njega je skrbelo. Kaj je s Francijem? Stopil je v vas k županu.

»Poizvedeli bomo,« so mu obljubili. —

Čez par tednov se je oglašil Jesenko znova. Župan se je obotavljal.

»Za Francijem ni sledu...«

Jesenko je stisnil pesti

»Najbrže je ujet... Rusi so dobri ljudje... naše krvi...« je skušal tolažiti župana. Jesenko mu je zrl v lice. Čudno, v teh nekaj mesecih je župan osivel in skrb mu je orala lice.

»Tudi naš Tone je padel... Strašno! Vse, vse nas je udarilo.«

Jesenko je zdvomil.

»Čemu vse to?...«

»Je že tako,« je končal župan. Jesenko pa je dvomil naprej in je vedel, da vojska ne more biti božje delo.

Pred ženo je bil zopet lažnjivec.

»Oba zdrava. Ne smejo več pisati... In tudi ne morejo...«

Mati se je srečna nasmejala.

Ponoči je Jesenko skušal spati. Pa je sama od sebe pred njim vstala pošastna prikazen: videl je razmesarjeno truplo, skrito v jarku, polnem vode in blata. — Franci!!! Moj drugi fant! Planil je z ležišča.

Zunaj je že kopnel sneg. Kot nor je planil v noč. In je begal od zore med polji, da se je spehal do onemoglosti. Zjutraj je poklical dekle in hlapca.

»Tudi Franci je padel. Obdržita zase, pred gospodinjo molčita...«

Podnevi je postajal pred hišo, sosedom je šel naproti.

Črešnje pred hišo so bile v cvetju. Vojska je divjala vse huje. Tisoče mladih življenj je na fronti pokosila smrt. Potem jih je zmanjkalo. Pred svinčenke in bajonete so morali starejši.

Jesenko se je zgrozil. Ko je bil sam, je znova razgrnil poziv. Pritožil se je pri županu. Povedali so mu, da bodo na posestvu pomagali ruski ujetniki... Jesenko zdaj ne more več lagati!

»V tretje gre rado,« je premišljeval. In je v kratki uri sna sanjal, da ob njem ležita Cene in Franci. Trda in negibna, bledih in spačenih lic. In on, prav tako mrlič. Zdelo se mu je, da je samo njegov duh, ki zre na troje bledih lic, oškropljenih s krvjo.

Ko se je zbudil, je v njem dozorel sklep. Na predvečer odhoda, je stopil k županu. Povedal je, da je lagal ženi. In je prosil naj ji prizanesejo z resnico, vsaj dotlej, da se vrne.

(Sledi konec.)

Juha iz kosti. Kostni od pečenega mesa (teletine, svinjine ali kokoši) drobno sesekaj in pristavi z mrzlo vodo. V vodo daj vso zelenjavo (korenček, peteršili, zeleno in čebulo) po okusu osoli in malo popopraj. Vre naj približno in počasi dve uri. Nato juho precedi in dodaj tri olupljene in na kocke narezane krompirje. Med tem ko juha vre in se je krompir skuhal, pa naredi iz žlice masti in žlice moke ne pretemno prežganje. Prežganje stresi v juho, dodaj malo drobno sesekljane zelenega peteršilja in ko je dobro prevrelo, je juha gotova.

CAR PETER VELIKI.

Prvo železno pero

to najstrašnejše bojno kopje modernega in civiliziranega človeštva, se je pričelo praktično uporabljati v svetu šele leta 1839.

Na indijskem otočju

poznajo domačini posebno zdravilo proti nespancu. V votlo bambusovo palico zapro neko kačo, ki neprestano in monotonno piska. To enakomerno piskanje mora človeka neizogibno uspavati, pa če še tako hudo trpi zaradi nespance.

Zemlja na otoku Kubi

je tako zelo topla in podnebje tako milo, da zrastejo zeljate glave tako velike, da tehtajo po večini najmanj kilogram. Redkvice jedo domačini že najpozneje 14 dni po setvi. Na Kubi žanjejo žito trikrat na leto, sladki krompir pa raste in zori prav vse leto.

45.000 zobozdravnikov

V Združenih državah Severne Amerike živi 45.000 zobozdravnikov, ki porabijo pri plombiranju votlih zob svojih pacientov vsako leto najmanj za 34 milijonov dolarjev zlata in za prav toliko tudi ostalega cenejšega materiala za plombiranje zob. Vsako leto izdelajo in vstavijo ti zobozdravniki povprečno po 3.900.000 umetnih zob.

Prva tiskarna

na ozemlju današnje Jugoslavije je bila otvorjena leta 1439.

Na esperantskem kongresu.

Slakar: »Glej ona dva gospoda. Saj znata dobro esperanto, pa se vseeno ne razumeta.«

Mlakar: »Veš, eden govori prleški esperanto, drugi pa ribniški.«

Protest.

Vinko: »Gospod učitelj je rekel, da je to krivica, če hrošča ujameš in ga zapremo v škatlico.«

Gregec: »Tako! Hrošča ne bi smeli zapreti, mojega očeta so pa vseeno lahko zaprili!«

»Dobra« gospa.

Zdravnik: »Ti, naša služkinja mi toži, da nima apetita in da ne more ničesar zaužiti. Ji bom zapisal zdravilo.«

Zdravnikova žena: »Počakaj rajši do jutri. Danes večerjamo ocvrte piške, jih bomo vsaj lahko sami snedli.«

Vljudna kritika.

Urednik: Tu imate svoje pesmi. Niso za naš list. Nikarte jih nositi v hlačnem žepu.

Mladi pesnik: Zakaj pa ne?

Urednik: Ker bi vam lahko noge zaspale.

Kupon št. 7

Štatanovanie

Prvokrat v Jugoslaviji bo ta dan žen-

SPORTNITE SE CRIE!
 AAAAAA

Služkinjo v mestu pride obiskat njen brat. Ko vidi lepo rejeno sestrično gospodinjno, vpraša: »Ta tvoja gospa pa najbrž nima kaj prida dela?« — Služkinja: »No, že še gre. Dopoldne se igra s svojo angorsko mačko, popoldne pa puli iz obleke dlako, ki jo je mačka bila pustila.«

Širite „Večernik“

A. STAUBER, modistinja
Maribor, 10. Oktobra ulica 4

Zalujoči: **LJUDMILA**, žena
Karl, sin, **Milka**, **Hilda** in **Herta**, hčerke
in ostalo sorodstvo.

V prvem hipu je bila Kleopatra slabejša

in je morala pobegniti v Sirijo. Njen brat je ostal v Egiptu, da sam vlada. To je bilo leta 48 pr. Kr. rojstvom, ko je imela Kleopatra 21 let, njen brat pa šele 13 let. V Siriji je Kleopatra zbrala vojsko in se je dvignila proti Egiptu. Ob meji Egipta in Sirije pri Teluziju bi se morali egiptska ter Kleopatrina vojska spoprijeti. Toda zgodilo se je, da je ravno v tem času prispeł v Egipt Cezar. Odloči se, da pomiri Egipt in pozove k sebi Kleopatro ter njenega brata, da likvidira spor med obema. Silno značilen je način, s katerim se je Kleopatri posrečilo, da se je ob riziku lastnega življenja prebila skozi sovražno bratovo vojsko do Cezarja. Pred Aleksandrijo na morju se je s svoje ladje iz-

(Dalie).

Širite „Večernik“